

BUDAPEST

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	---	28 korona	---	fillér
Fél évre	---	14	---	"
Negyedévre	---	7	---	"
Egy óra	---	3	---	40 "

Kiadótulajdonos:

WODIANER F. és Fiai

Egyes szám ára: helyben 3 fillér, vidéken 10 fillér.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:
Budapest, IV. ker., Sarkantyus-utca 3. szám.

A főváros gazdálkodása.

Budapest, július 23.

A «Fővárosi Közlöny» legutolsó száma közli a főváros pénztári kimutatását ennek az esztendőnek első negyedéről. A kimutatás egyenesen megdöbbentő adatokat tartalmaz, nemcsak azért, mert a bevételek 1,724.720 koronával maradtak az előirányzat mögött, hanem azért is, mert a város 1,800.000 koronával adott ki kevesebbet, mint amennyit a közgyűlés megszavazott. Ez a két adat jellemző a városi gazdálkodásra. Kitűnik belőlük, hogy a költségvetés nem reális, mert azok a fórumok, amelyek azt annak idején összeállították, sem a várható bevételekkel nem voltak tisztában, sem azt nem mérlegelték kellő módon, hogy melyek azok a kiadások, amelyek elhalaszthatók s melyek azok a beruházások, amelyekkel várni lehet, míg a főváros pénzügyei kedvezőbbek lesznek.

Főleg ez az utóbbi az, amit külön szóvá kell tenni. Nagyon szép és nagy szociális érzékről tesz tanúságot, hogy a tanács Budapestet igazán modern várossá akarja fejleszteni s hogy óriás-szismákat ölt magára, csak hogy a többi nagy metropolistól el ne maradjunk. Megvannak azonban a lehetőségnek határai s mielőtt azokat szem elől

tévesszük, a főváros nyakába olyan terhes adósságok szakadnak, melyek alól többé sohasem fogunk szabadulni tudni. A legutolsó községi kölcsönök különleges nehézségei meggyőzhettek volna mindenkit arról, hogy a mostani gazdálkodásnak véget kell érnie s hogy még beruházásokat sem szabad tisztán kölcsönösszegekből fedezni. Ha a város anyagi ereje meg nem engedi s ha bevételei elégtelenek arra, hogy a beruházások a rendes pénzforrásokból fedeztessenek, akkor a tempót lassítani kell s tudatára kell ébredni annak, hogy nincs módunkban már most elvégezni mindazt, aminek nagy része a jövő generáció feladata lesz.

Már pedig abból a körülményből, hogy a tanács 1,800.000 korona értékű olyan közmunkát is megszavaztatott a közgyűléssel, amelyet nem hajtott végre, kitűnik, hogy ez a közmunka nem volt nélkülözhetetlen, ennek megvalósítása nem volt okvetlenül szükséges s hogy ezzel ráérünk majd akkor, ha a főváros anyagi ereje annak megvalósítását könnyüvé teszi. Tanulságul szolgálhat nemcsak a tanácsnak, hogy a munkaprogramját szerényebb keretek közé szorítsa, de okulásul szolgálhat a közgyűlésnek is, hogy a költségvetést alaposabb bírálat alá vegye, abból minden feleslegeset, minden elhalasztható kiadást töröljön, szóval ne

nyugodjék meg abban, hogy mivel a költségvetésben arra fedezetet mutat ki a tanács, az már végre is hajtandó.

Mert ez a pénztári kimutatás az állítólagos fedezetekről is furcsa képet nyújt. A bevételek összesen 1,724.720 koronával voltak kevesebbek, mint a mennyit a költségvetés kilátásba helyezett. Ezt meg lehet ugyan indokolni a kedvezőtlen gazdasági viszonyokkal, de azért ilyen meglepetésnek még sem szabad bekövetkeznie. Nálunk nem is az a hiba, hogy rosszak voltak a viszonyok, hanem az, hogy a bevételekben évről-évre olyan automatikus szaporodásra számítanak, amely talán normális időkben bekövetkezik, de a legkisebb krízisnél okvetlen elmarad. Mert egy ideig lehet ugyan nagyjában tíz százalékra tenni a bevételi többletet, de in infinitum ez sem megy, s a lakosság szaporodása nem jelenti mindig azt is, hogy a keresetek növekednek, tehát hogy az adóviselési képesség is erősebb. A drágaság épen a városi lakosságot sújtja legerősebben, a városi lakosság megélhetését nehezíti meg s a város a maga kommunális politikájával, közlekedési politikájával, lakbérleti politikájával, építési szabályrendeletével, piaci szabályaival, külön adóival és vámjaival, drága helypénzeivel, monopolisztikus protekcionizmusával nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a drágaság

Budapesten aránytalanul nagyobb legyen, mint volna máskülönben.

Itt azonban megkezdődik az a cirkulus vitiosus, amelyből nincs kivezető út. A város azt mondja, hogy ezekre a különleges bevételi forrásokra a nagy kiadások miatt van szükség, viszont a kiadásokat nem akarja csökkenteni, mert ezer meg ezer legitim és illegitim érdek fűződik minden kiadott fillérhez. Ezért mondjuk, hogy nem elég csak a bevételeket növelni, vagy a kiadásokat csökkenteni s hogy egyoldalú rendszabálylial a bajt orvosolni nem lehet, hanem a főváros egész gazdálkodását reformálni kell. A rendszeres takarékoskodást kell elkezdenni, mely a költségvetésből töröl mindent, ami nem okvetlen szükséges, ami elhalasztható, ami csak kényelmi érdek s még a beruházásokban is lassu lépést kell tartani. Ha ez megvan s ha a költségvetés bevételei a kiadásokat fedezik s ha majd némi megtakarított pénze és pénztári készlete lesz a városnak, akkor majd ebből pótolni lehet azt, ami elmaradt. De a mai rendszer, amikor a költségvetés betartása attól függ, tud-e a főváros mindig elegendő kölcsönt kapni, ez a gazdálkodás végül is teljes felfordulásra vezet s a céltudatos községi politika helyett a kapkodás minden ismérvét viseli magán.

Budapest, július 23.

A hajdumegyei függetlenségi párt Baltazár ellen. Debrecenből jelentik: A hajdumegyei függetlenségi és 48-as párt tegnap este Debrecenben népes pártgyűlést tartott, melyen mintegy száz törvényhatósági bizottsági tag vett részt. A pártgyűlés tárgyalta Baltazár Dezső református püspök kilépő levelét, melyet a volt 48-as és radikálizmusáról híres Baltazár

Dezső Veszprém, István képviselő pártelnökhöz intézett. Baltazár levele így hangzik:

«Tisztelt Pártelnök ur! Kedves barátom! Van szerencsém becses tudomásodra hozni, hogy a bölcs vezetésed alatt álló hajdumegyei függetlenségi párt kötelékéből kilépek s a párt kebelében viselt alelnöki állásról irántad és a párt tagjai iránt érzett szeretetem, tiszteletem és hálás köszönetem állandó megőrzése mellett lemondok. Fogadd őszinte tiszteletem nyilvánítását. Kész szolgálád: Baltazár Dezső dr.»

A lemondás bejelentése után rendkívül heves fölszólalások hangzottak el, majd a pártgyűlés egyhangu határozattal kimondotta, hogy a kilépő és lemondó levelet Hajdumegye függetlenségi és 48-as pártja megdöbbenéssel és fölháborodással veszi tudomásul mert Baltazár Dezső azt a pártot és azt a radikális törekvést hagyta el, éppen a legváláságosabb időben, amelynek tulajdoníthatja magas méltóságra emelkedését.

A vármegye összes községeből összesereglett bizottsági tagok mély elkeseredéssel tárgyalták a püspök politikai pályafutását. Sokan emlékeznek még arra a beszédére, amelyet a párt zászlájának fölavatásakor a zászló melletti hűségről, a férfibecsületről tartott. Mások azonban fölemlítették, hogy Baltazár kilépése csak most történt meg ugyan, de ő már régen a kormány mellett dolgozik. Így a két év előtti nádudvari választáson György Endre volt darabontminiszter, munkapárti jelölt mellett korteskedett titokban. Sőt Veszprém, István pártelnököt levélben föl is szólította, hogy református egyházi érdekből lépjen vissza György Endre javára. Veszprém azonban ezt visszautasította s a püspök által támogatott György Endrét megbuktatta. Akkor többen kizárási indítványt akartak benyújtani Baltazár ellen, de ez abban maradt, mivel Baltazár nyíltan nem lépett föl a munkapárt mellett. A párt tagjai helyesebbnek tartják, hogy most már Baltazár nyíltan is tisztázta pártállását.

Justh Gyula Budapesten. Justh Gyula a függetlenségi és 48-as párt elnöke, ma tornyai birtokáról Budapestre érkezett. Innen rövid tartózkodás után hosszabb üdülésre Joachimsthalba utazik.